

FVB-8/2010.
FVB-8/2010-2014.

Jegyzőkönyv*

az Országgyűlés **Fogyasztóvédelmi bizottságának**
2010. szeptember 7-én, kedden, 9 óra 12 perctől
a Képviselői Irodaház V/562. számú tanácstermében megtartott
üléséről

* *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői:</i>	4
<i>A bizottság részéről:</i>	4
<i>Megjelent:</i>	4
<i>Helyettesítési megbízást adott:</i>	4
<i>Meghívottak részéről:</i>	4
<i>Hozzászólók:</i>	4
<i>Megnyitó</i>	5
<i>A napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló T/1062. számú törvényjavaslat (általános vita); az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (1062/1. szám) 5</i>	
<i>Szóbeli kiegészítések</i>	6
<i>Dr. Németh Nóra (Nemzetgazdasági Minisztérium)</i>	6
<i>Dr. Kékesi László (Állami Számvevőszék)</i>	9
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	13
<i>Válaszok, reflexiók</i>	18
<i>Dr. Németh Nóra (Nemzetgazdasági Minisztérium)</i>	18
<i>Dr. Kékesi László (Állami Számvevőszék)</i>	18
<i>Szavazás</i>	19
<i>Egyebek</i>	20
<i>Elnöki tájékoztatók</i>	20
<i>Örvendi László József (Fidesz) felvetése</i>	20

Napirendi javaslat

1. a) A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/1062. szám)
(Általános vita)
b) Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (1062/1. szám)

2. Egyebek

Az ülés résztvevői:**A bizottság részéről:****Megjelent:****Elnököl: Simon Gábor (MSZP), a bizottság elnöke**

Zsigó Róbert (Fidesz) alelnök

Boldog István (Fidesz)

Földesi Gyula (Fidesz)

Mágori Józsefné (Fidesz)

Örvendi László József (Fidesz)

Varga Gábor (Fidesz)

Spaller Endre (KDNP)

Boldvai László (MSZP)

Tóbiás József (MSZP)

Farkas Gergely (Jobbik)

Ertsey Katalin (LMP)

Helyettesítési megbízást adott:

Szabó Zsolt (Fidesz) Zsigó Róbertnek (Fidesz)

Dr. Horváth Zsolt (Fidesz) Földesi Gyulának (Fidesz)

Simonka György (Fidesz) Boldog Istvánnak (Fidesz)

Dr. Vitányi István (Fidesz) Varga Gábornak (Fidesz)

Dr. Seszták Miklós (KDNP) Spaller Endrének (KDNP)

Z. Kárpát Dániel (Jobbik) Farkas Gergelynek (Jobbik)

Meghívottak részéről:**Hozzászólók:**

Dr. Németh Nóra főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Dr. Kékesi László főtitkár-helyettes (Állami Számvevőszék)

Széchenyi László főtitkár (Társadalmi Unió)

Megjelentek:

Boldizs József főtanácsadó (Nemzeti Erőforrás Minisztérium)

Kajdi László főtanácsos (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Szatmári Andrea referens (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Horváth József főtanácsadó (Állami Számvevőszék)

Dr. Siskáné Draviczky Éva számvevő (Állami Számvevőszék)

Szilágyi Gyöngyi főtanácsadó (Állami Számvevőszék)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 12 perc)

Megnyitó

SIMON GÁBOR (MSZP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Köszöntöm a Fogyasztóvédelmi bizottság tagjait, a kormányzati képviselőket és a megjelent civil, illetve a nyilvánosság részéről jelen lévő kollégákat is, valamint mindenkit, aki a mai bizottsági ülésen érdeklődőként részt vesz. A bizottság munkájához szükséges rögzíteni, hogy a bizottság határozatképes, tehát érdemben megkezdheti a munkáját. Mind a kormányzati, mind az ellenzéki oldalon minden frakció képviselteti magát, így nincs akadálya annak, hogy a mai bizottsági ülésünkre elrendelt munkát el tudjuk végezni.

A bizottság működésében helyettesítések vannak, a jegyzőkönyv kedvéért jelezném a most tudomásunkra jutott helyettesítéseket: Szabó Zsolt alelnök urat Zsigó Róbert alelnök úr helyettesíti, Simonka György urat Boldog István képviselő úr helyettesíti, Vitányi Istvánt Varga Gábor képviselő úr helyettesíti és Z. Kárpát Dániel képviselő urat Farkas Dániel képviselő úr helyettesíti. A mostani tudásunk szerint így kezdjük el a munkánkat.

A napirend elfogadása

Természetesen kiküldtük a napirendet. Azt kérem a bizottság tagjaitól, hogy ha egyetértenek azzal, hogy a mai ülésünkön napirendként a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló T/1062. számú törvényjavaslat általános vitájához és az Állami Számvevőszék 1062/1. szám alatti jelentése a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről című napirendi pontot, illetve az egyebek napirendi pontot tárgyaljuk meg, tehát aki egyetért a napirenddel a bizottság részéről, kérem, hogy szavazatával erősítse meg. (Szavazás.) Köszönöm szépen a bizottság tagjainak. A bizottság egyhangúlag elfogadta a napirendet.

Nincs akadálya annak, hogy hozzáfekdjünk a munkához.

A Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló T/1062. számú törvényjavaslat (általános vita); az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (1062/1. szám)

Az első napirendi pont a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat és az Állami Számvevőszék jelentése a 2009. évi költségvetés végrehajtásának ellenőrzéséről. Köszöntöm az ÁSZ, illetve a kormányzat képviselőit. Az előzetes jelzések alapján az NGM-et dr. Németh Nóra főosztályvezető-helyettes asszony (*Dr. Németh Nóra jelzésére:*), köszönöm szépen, illetve Kajdi László főtanácsos úr, valamint Szatmári Andrea referens képviseli. A NEFMI-t Boldizs József főtanácsadó úr képviseli, az Állami Számvevőszéket pedig Horváth József főtanácsadó, Szilágyi Gyöngyi főtanácsadó, valamint dr. Siskáné Draviczky Éva számvevő asszony képviseli. Köszöntöm a résztvevőket.

Azt gondolom, hogy kezdjünk hozzá a tárgyaláshoz, át is adom a szót az előterjesztőnek, és kérem, hogy egy felvezetéssel segítse a munkánkat, elsősorban azokra a részekre koncentrálva, amelyek a Fogyasztóvédelmi bizottság területéhez szorosabban kötődnek. Önöké a szó, tessék parancsolni!

Szöbeli kiegészítések

Dr. Németh Nóra (Nemzetgazdasági Minisztérium)

DR. NÉMETH NÓRA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm, elnök úr. Előzetesen általánosságban szeretnék néhány szót mondani a zárszámadási törvényjavaslatról.

Az államháztartási törvény zárszámadással kapcsolatos rendelkezései szerint a költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot a kormánynak a költségvetési évet követő 8 hónapon belül, augusztus 31-éig kell benyújtania az Országgyűléshez, illetve a benyújtást megelőző két hónappal az Állami Számvevőszéknek. E kötelezettségének a Nemzetgazdasági Minisztérium, illetve a kormány határidőre eleget tett.

Néhány szóban ismertetném a gazdaságpolitika főbb vonásait. A 2009. év legfontosabb reálgazdasági folyamatai az így kialakított költségvetésitörvény-fejezetekhez képest kedvezőtlenebbül alakultak, ennek alapvető oka az volt, hogy a globális válság mélyebbnek bizonyult az előreláthatónál. Így ezzel összefüggésben a kormány a várható gazdasági visszaesés mértékére vonatkozó prognózisát két lépésben módosította, amelyhez kapcsolódóan a hiánycél is módosult. A bruttó hazai össztermék 2009 egészében 6,3 százalékkal csökkent, aminek alapvető oka, hogy a válság hatására a külső kereslet jelentősen szűkült, illetve a belföldi felhasználás is súlyos visszaesést szenvedett.

A fiskális folyamatok alakulásáról elmondanám, hogy az államháztartás 2009. évi pénzforgalmi hiánya 1014,3 milliárd forintban teljesült, így a törvényi 2,8 százalékos hiánycéllal szemben a GDP 3,9 százalékát tette ki a hiány. Ez az egyes alrendszeret különböző mértékben érintette. A központi költségvetés 2009. évi hiánya 743,7 milliárd forintban teljesült, az elkülönített állami pénzalapok hiánya 31,4 milliárd forint volt, a tb pénzügyi alapjainak 2009. évi pénzforgalmi egyenlege 156,7 milliárd forintos deficittel zárt, illetve a helyi önkormányzatok 2009. évi, hitel- és értékpapír nélküli pénzforgalmi egyenlege mínusz 82,5 milliárd forintra teljesült.

Az adósságállomány 2009. évi alakulásáról elmondható, hogy a központi költségvetés 2009. év végi, számviteli szabályok szerint nyilvántartott, kincstári kört érintő bruttó adóssága 18 964,9 milliárd forintot tett ki. A költségvetésben megtervezett eredeti előirányzathoz képest összességében 84 százaléknak megfelelő uniós forrás került felhasználásra, ami az egyes programoknál a tervezetthez képest túlteljesülésből, másoknál a tervezetthez képest alacsonyabb felhasználásból adódott.

Az Állami Számvevőszék T/1062/1. számú jelentése foglalkozik a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzési kérdéseivel. A jelentés összeállítása érdekében az államháztartási törvényben meghatározott határidők megtartása mellett az Állami Számvevőszék részére egyrészt átadtuk a törvényjavaslat-tervezetet, másrészt biztosítottuk a helyszíni ellenőrzés feltételeit, illetve folyamatos egyeztetés keretében biztosítottuk az elfogadott ÁSZ-megállapítások törvényjavaslaton történő átvezetését, illetőleg a megállapításokkal kapcsolatos kifogásaink többségét elfogadva alakította ki az ÁSZ benyújtott jelentését.

Szeretnénk megköszönni a nagyon korrekt együttműködést és segítséget, illetve a javaslatokat, amelyeket az Állami Számvevőszék a jelentésében megfogalmazott. Ezeket a következő évi zárszámadás keretében igyekszünk hasznosítani és beépíteni a jogszabálytervezet-alkotás folyamatába.

Néhány szóban, ahogy elnök úr is kérte, a fogyasztóvédelemről szeretnék részletesebben beszélni. Az egyéb területeket érintő, zárszámadás végrehajtásához kapcsolódó adatokat a fejezeti kötetek tartalmazzák, ezekről nem szólnék részletesen.

A kormány harmadik középtávú fogyasztóvédelmi stratégiája a 2007-13 közötti időszakra szól, ennek alapvető célja az volt, hogy a fogyasztóvédelem ösztársadalmi ügygé váljon. A 2009. év fontos célkitűzése volt az önszabályozás kialakítása, megerősítése. Ennek elősegítése érdekében a Fogyasztóvédelmi Tanács keretein belül 2009-ben tárgyalta a fogyasztóvédelmi chartát, amely jogszabályi előírásokon túlmutató kötelezettségvállalásokat tesz a hazai fogyasztóvédelem megerősítése érdekében.

A Fogyasztóvédelmi Tanács munkájának megerősítésére és segítésére döntés született arról, hogy a hatáskörébe tartozó ágazati kérdések megvitatására ágazati szakkollégiumok kerülnek létrehozásra. Itt a fogyasztóvédelem legérzékenyebb területei mentén kezdeményezésre került az élelmiszeripari, kereskedelmi és pénzügyi szakkollégiumok felállítása, ezek szeptemberben tartották alakuló ülésüket.

A jogszabályalkotás keretében két kormányrendelet született 2009-ben a fogyasztóvédelemhez kapcsolódóan: a 221/2009-es kormányrendelet az egyes fogyasztóvédelmi tárgyú kormányrendeletek módosításáról, illetve a 329/2009-es kormányrendelet a fogyasztói érdekek képviselőit ellátó társadalmi szervezeteknek a vonatkozó EK-, európai parlamenti és tanácsi irányelv szerinti jegyzékbe való felkerülése céljából lefolytatandó eljárásokról.

Néhány szót mondanék a fogyasztóvédelmi hatóságról, amely alapvetően a terület fogyasztóvédelemmel kapcsolatos ellenőrzési feladatait látja el. *(Földesi Gyula megérkezik az ülésre.)*

Az intézmény főbb sarokszámai röviden: a 2009. évi eredeti kiadási előirányzat 3 milliárd 349,4 millió forint volt, ami 3 milliárd 826,8 millió forintban teljesült. Az SZMM-miniszter a 2009. évre szóló ellenőrzés vizsgálati programban 50 témaellenőrzést hagyott jóvá, ezzel párhuzamosan, illetve ezt túlteljesítve 62 ellenőrzést folytatott le a szervezet. Egész éven át tartó folyamatos ellenőrzés hat, soron kívüli ellenőrzés tizenkettő volt. A területi felügyelőségek 60 439 ellenőrzést folytattak le, ez 17 százalékos növekedést jelentett az előző időszakhoz képest. A helyi kezdeményezésű ellenőrzések száma 2009-ben 3310 volt.

A piacfelügyeleti tevékenység alapvető célja, hogy a forgalomba hozott, élelmiszerek nem minősülő termékek megfeleljenek a vonatkozó jogszabályi előírásoknak, tehát erre irányult. Jogerős határozattal ennek keretében 207 termék forgalmazását tiltották meg, illetve vonták ki a forgalomból. A szolgáltatásellenőrzési területen pedig a legtöbb feladatot a közüzemi intézmények tevékenységével kapcsolatos ellenőrzések jelentették, itt 2009 első félévében kiemelt figyelmet fordítottak a gázszolgáltatás területét érintő hatásköri változásokból adódó többletfeladatok ellátására való felkészülésre. Az élelmiszertermékek területén pedig az árfeltüntetés ellenőrzése volt az intézmény főbb feladata.

2009-ben továbbá kiépült a fogyasztói kapcsolati irodák országok hálózata, ezt a helyi hatóságok, a civil szervezetek segítségével működtetik. A szervezetet, így az irodákat, felügyelőségeket és a központi szervezetet 2009-ben 113 654 ügyfél kereste fel: első fokon 17 494 kérelem érkezett, melyből 27 346 intézkedés született; másodfokon a hatóságokhoz 6737 ügyirat érkezett, a döntések száma 1851 volt. Az akkreditált laboratóriumok 12 019 vizsgálatot végeztek el, illetve kiemelt figyelmet fordított az intézmény a lakosság tájékoztatására: 35 különböző témájú kiadvány jelent meg, kiemelt a „Jó, ha tudjuk” című kiadványsorozat frissítése, amely szintén

megtörtént. Illetve 2009-ben tizenkettedik alkalommal került sor a kiemelkedő magyar termékek jutalmazására a Magyar Termék Nagydíj átadásával.

Az NFH a 2009. évre jóváhagyott bírságbevételi tervét teljesítette, ennek a teljes összegét átutalta. Az SZMM befizetési számlájára 1 milliárd 212,9 millió forint került átutalásra, az Országos Tisztifőorvosi Hivatalnak a nemdohányzók védelme érdekében kiszabott bírság 50 százaléka, 10,7 millió forint, míg az Egészségbiztosítási Alapnak a gyógyszerreklámozás miatt kiszabott bírság 80 százaléka, 3,8 millió forint került átutalásra.

Még nagyon röviden néhány szót a fejezeti kezelésű előirányzatokról, ami a tárgykörben érdekes lehet.

Három fejezeti kezelésű előirányzat tartozott a szociális és munkaügyi fejezetben a fogyasztóvédelem területéhez, ebből a békéltető testületek támogatása fejezeti kezelésű előirányzatnak az eredeti, módosított, illetve tényelőirányzata is 375 millió forint volt. Alapvetően cél volt, hogy a gazdasági kamarák mellett minden megyében, illetve Budapesten békéltető testületek működjenek, melyek feladata kibővült a határon átnyúló pénzügyi jogviták peren kívüli jogorvoslatának biztosításával is. A mindenkori költségvetési törvényben a békéltető testületek ügyszámarányosan kerülnek támogatásra, ennek felhasználására az SZMM a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával kötött megállapodást. 2009-ben 5978 ügygel foglalkoztak.

Szintén fejezeti kezelésű előirányzat keretében valósult meg a fogyasztóvédelmi társadalmi szervezetek támogatása, melynek eredeti előirányzata 308,8 millió forint volt, ami 172,3 millió forintban teljesült. Alapvetően a fogyasztóvédelmi bírság 30 százaléka fordítható erre a célra. Pályázati úton lehet igénybe venni: 2009-ben 71 érvényes pályázat érkezett, 43 pályázó részesült 296,4 millió forint támogatásban.

Illetve az Európai Fogyasztói Központ Magyarország támogatási előirányzat kapcsolódik a fogyasztóvédelem témájához, melynek eredeti, módosított és tényelőirányzata 27,4 millió forint volt. Ennek lényege, hogy az EU a határon átnyúló fogyasztói panaszok gyors és hatékony intézése érdekében, illetve a fogyasztók széles körű tájékoztatása céljából pályázati úton 50 százalékos támogatást nyújt a tagállamokban működő európai fogyasztói központok részére. Ezen a pályázaton 2009-ben az Országos Fogyasztóvédelmi Egyesület nyert, és ehhez kapcsolódóan az SZMM megkötötte a támogatási szerződést az 50 százalékra vonatkozóan.

Röviden ennyit szerettem volna a területhez kapcsolódóan elmondani, és kérem, hogy az előterjesztés alapján támogassák a törvényjavaslatot általános vitára érdemesnek.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Közben annyiban pontosítanám az ÁSZ képviseletét, hogy örömmel veszem, hogy dr. Kékesi László főtítkárhelyettes úr is részt vesz, és nyilvánvalóan szólni is kíván majd. Úgyhogy én továbbadom a szót az előterjesztőknek: Kíván-e még valaki szólni? *(Senki sem jelentkezik.)*

Én szeretném, hogyha az ÁSZ esetleg szólna, az ÁSZ képviselője. Úgyis egyben folytatjuk le a vitát, és akkor ilyen értelemben nem lesz akadálya, hogy a képviselő urak utána kérdéssel és megjegyzéssel gazdagítsák a mai ülésünket. Úgyhogy én akkor az ÁSZ-nak adnám meg a szót, a főtítkárhelyettes úrnak vélhetőleg.

Dr. Kékesi László (Állami Számvevőszék)

DR. KÉKESI LÁSZLÓ (Állami Számvevőszék): Köszönöm a lehetőséget, más oldalról pedig a Nemzetgazdasági Minisztérium képviselőjének a köszönő szavakat, de ez egy magánmegjegyzés, engedjék meg.

Mindenekelőtt azt szeretném mondani, hogy az ÁSZ is teljesítette a törvényi kötelezettségét, amelynek eredményeképpen a zárszámadási törvényjavaslatot megbízhatósági és szabályszerűségi szempontból vizsgálta, és ennek során elősegítette azt, hogy a dokumentum, a törvényjavaslat a valóságnak megfelelő, hű képet rajzoljon a költségvetési folyamatokról. Ez a vizsgálat, még ha törvényi kötelezettségen is alapul, hangsúlyoznám, hogy egy szabályszerűségi vizsgálat, semmiképpen sem téved olyan területre, amely a célszerűségi és eredményességi vizsgálatok tárgykörébe tartozó.

Milyen körben végezte a Számvevőszék ezt a vizsgálatot? - engedjenek meg egy megjegyzést. Mindenekelőtt az alkotmányos és az egyintézményes fejezetek, a fejezeti jogosítvánnyal rendelkező költségvetési címek, a fejezetek igazgatási címe, illetőleg a fejezeti kezelésű előirányzatoknak a beszámolóik körében, más oldalról pedig a központi költségvetés bevételeinek és kiadásainak az elszámolását kontrollálta ezen szempontok mentén a Számvevőszék. Ez a vizsgálat azonban picit eltér a korábbi évektől, az ugyanilyen típusú vizsgálatoktól, hiszen szűkebb intézményi körre terjedhetett ki, aminek az okát nem tartom érdemesnek részletezni, ugyanakkor eredményesebben, hatásosabban kapcsolta be a fejezetek ellenőrzését a megbízhatósági ellenőrzésekbe, tehát volt 12 olyan fejezet, amely vállalta a fejezetének az irányítása alá tartozó intézmények beszámolóinak a megbízhatósági ellenőrzését.

A harmadik körülmény, amit mint érdekes jellemzőt szeretnék megemlíteni, hogy mint tudjuk, az elkülönített állami pénzalapok és a tb-alapok beszámolóit könyvvizsgálók minősítik. Itt annyi változás történt, hogy a január 1-jén hatályba lépett szabály alapján, egy Áht.-módosítás révén ezeknek az alapoknak az úgynevezett APEH révén vagy közbeiktatásával befolyó bevételeinek adatvédelmi okokból a Számvevőszék minősítette eltérően ezen rendszereknek az egyéb bevételeitől és a kiadásaitól. Természetesen ezen alrendszer könyvvizsgálatának adatait az ÁSZ a vélemény megalkotásánál figyelembe vette.

Szeretném megemlíteni a jellemzők között az önkormányzatok vizsgálatát. Az önkormányzatok költségvetési kapcsolatainak, költségvetéssel való kapcsolatainak a vizsgálatát érintő megállapítások éves vizsgálat alapján kerültek a számvevőszéki jelentésbe, tehát itt helyszíni vizsgálat nem volt. Ennek nagyon egyszerű az oka: a közelmúltban a kincstár ellenőrzési jogosítványai, illetőleg a személyi állománya, kapacitása megerősítést nyert, majd pedig - mint ahogy az ÁSZ-beszámoló vagy - jelentés bevezető része is tartalmazza - ebben az évben indul egy olyan vizsgálat, amely a rendszernek ezt a részét is, magyarul a kincstárt is górcső alá fogja venni.

Engedjenek meg néhány szót a vizsgálatokról, hiszen egy dolog az adatok, tények vizsgálata, más pedig a törvényjavaslat mint dokumentum áttekintése - mind a kettőt elvégzi a Számvevőszék. Magáról a törvényjavaslat dokumentumának ellenőrzéséről néhány, három-négy megjegyzést szeretnék előljáróban elmondani. Miért? Azért, mert kiemelkedik a törvények sorából, a megelőző év pénzügyi, illetve megelőző tervének a végrehajtását tartalmazza, tehát nem mindegy, hogy a parlamenti képviselők milyen információk birtokába jutnak, magyarul bírnak-e a döntéshez szükséges információk teljességével. Ehhez képest azt kell mondanom, hogy fejlődés van, hiszen a normaszöveg és a mellékletek összhangjának állapota javult, de sohasem lehetünk elégedettek, ezen a pályán tovább kell haladni, hogy

elérjük az ideális szintet. Változatlanul hiányoljuk - tehát tulajdonképpen nem mondunk ezzel újat -, hogy az évek közötti összehasonlíthatóság minden pillére azért nincsen meg ebben a dokumentumban. Ebből is következik az, hogy nehéz kivenni, hogy a célok az előirányzatok felhasználásával összefüggésben hogyan teljesültek.

Pozitívumot is mond a Számvevőszék a jelentésében, hiszen az indokolás először ugyan, de szól a költségvetés követelésállományáról. Igaz, hogy ennek indokoltságát nem az mutatja, hogy ez folyamatosan, évről évre nő, ezt nyomon lehet követni a számvevőszéki jelentésekben meg az alapidokumentumokban is, de ennek az alakulásáról és indokairól is ad információkat a zárszámadás.

Ellenben hiányzik a hosszú távú kötelezettségvállalások bemutatása. Ez nem mostani hiány, ez folyamatosan hiányzik, de túl kell lépni ezen a szakaszon, és - mint ahogy a bevezetőben jeleztem - egy újabb szintre kell emelni a dokumentum elkészítésének a részleteit, hiszen ma már teljesen egyértelműen látható, hogy az államháztartás..., nem is az államháztartási törvénynek az újraszabályozására, hanem az zárszámadás-készítés folyamatának törvényi rögzítéséért, illetőleg a prezentáció tartalmi és formai követelményeinek egy magas szintű jogszabályban való megjelenítésének a szükségességéért érvelek ebben az összefüggésben. Ez ma már múlhatatlan, hiszen az Áht. jelenlegi szabályai részben ellentmondásokat, részben pedig olyan általános megállapításokat vagy előírásokat tartalmaznak, amelyeknek természetesen a kormány, illetőleg a tárca próbál megfelelni, de csak a törvényes keretek között. Tehát ma már a gyakorlat túlfeszítette ezeket a kereteket.

Az ellenőrzés tükrében tényekről, adatokról: én nem kívánom megismételni a számadatokat, hiszen bizonyára önök is meg tudták nézni a törvényjavaslatot és az ÁSZ véleményét is, és a minisztérium képviselője által elmondottakat sem akarom megismételni, de azért a vizsgálatok összefüggésében néhány körülményre felhívnom a figyelmet.

Szó volt a központi költségvetés hiányáról. Ezzel kapcsolatban szeretném megjegyezni, hogy amikor ez a költségvetés készült, akkor a Számvevőszék jelezte, hogy bizonyos kockázatok vannak, sőt ha másképpen fogalmazhatok, a profitadónál, a személyi jövedelemadónál és mindkettőnek a különadójánál kifejezetten magas kockázatot láttunk 385,4 milliárd forintnyi összegben. De mi is tudjuk, és maga a jelentés is tartalmazza, hogy ennek milyen szoros összefüggése van a külső körülményekkel, a makrogazdasági adatok alakulásával, a világgazdaság pénzügyi és egyéb reálfolyamataival. Igaz, hogy a kormányzat intézkedése révén többletbevételek próbálták ezt kompenzálni a közvetett adók pályáin, de ez a többlet, amit az áfa meg a jövedéki adó együttesen 72,2 milliárd forintban hozott, önmagában kevés volt ahhoz, hogy az egyensúlyi állapotot megteremtse. Viszont egyértelműen segítette az egyensúly közeli állapotot az, hogy történt egy 101,2 milliárdos zárolás, és a kormány az irányítása alá tartozó intézmények esetében egy 500 milliárdos maradványtartási kötelezettséget írt elő.

Kétségtelen, hogy a központi költségvetés bruttó adósságállománya folyamatosan növekszik. A növekedés 10 százalékot jóval meghaladó nagyságrendben következik be, de nem önmagában ez okoz problémát, hanem az, hogy nő a devizában fennálló adósságrész, ami jelen pillanatban, illetve, bocsánat, a zárszámadás időszakában, december 31-ével 44,7 százalékot ért el.

Az adó- és illetékhátralék: ez is folyamatosan változik, és nem pozitív irányba. Öt év alatt megkétszereződött a hátralékállomány, és 1722,9 milliárdot tesz ki jelen pillanatban. Ez egy borzasztóan intenzíven fejlődő valami, amiben természetesen benne van - és nem magyarázni akarom mások helyett, bocsánat - a gazdasági válság

hatása is, hiszen ennek az állománynak közel a 70 százaléka működő vállalkozások tartozása.

Néhány szót a központi költségvetés tartalékáról. E tekintetben erről a bizonyos három általános célról és a stabilitási tartalékról van szó, az összegük 192,5 milliárd forint volt, amelyből mindössze 92,5 került a fejezetekhez átcsoportosításra, majd 2,1 visszatöltésre. Így aztán a felhasználás 47,1 százalék volt, a maradvány pedig 101,6. Itt alapvető probléma nem volt, hiszen annak idején a költségvetés véleményezésénél az ÁSZ is azon az állásponton volt, hogy minél nagyobb tartalékot kell képezni, ennek az igénynek meg is felelt maga a költségvetési törvény. Egy kifogást vagy észrevételt fogalmazott meg az ÁSZ az általános tartalék felhasználásával összefüggésben, hiszen ennek közel 60 százaléka nem az Áht.-ban szabályozott feltételeknek megfelelően került felhasználásra. Magyarul: amire felhasználták, annak döntő része előre látható volt, tervezhető volt, tehát semmiképpen nem az elháríthatatlan külső okok következménye felszámolásának volt meg az indoka adott pillanatban.

Mindösszesen a központi költségvetéssel összefüggésben azt rögzíthette az ÁSZ, hogy a központi költségvetés közvetlen bevételeinek a teljesítési adatai megbízhatóak, ugyanez néhány kivétellel a kiadási előirányzatok teljesítési adatait illetően is, valamint az adósságszolgálattal kapcsolatos kiadások teljesülésének mérlegadata, az APEH adóhátralék-állományának adatai, illetőleg az állami vagyonnal kapcsolatos bevételek feldolgozottságának a minősége is javult.

Az ÁSZ a beszámolók megbízhatóságát, mint említettem, a pénzügyi szabályszerűségi ellenőrzés keretében vizsgálta. Az ÁSZ összesen 52 darab ilyen vizsgálatot végzett, ebből 39 elfogadással zárult, amelyből 26 figyelemfelhívással - tehát elfogadással az zárult, mint ahogy a jelentésünk is tartalmazza, hogy 95 százalékos bizonyosság van a tekintetben, hogy ezek valós, reális képet festenek -, tízet korlátozott minősítéssel látott el, hármat pedig elutasító véleménnyel.

Említettem, hogy a fejezetek belső ellenőrzési szervezetei is részt vettek a megbízhatósági minősítésben, ezt, mint szó volt róla, tizenkét fejezet vállalta. Ezek a belső ellenőrzési részlegek a fejezeti irányítás alá tartozó intézményeknél az ÁSZ módszertana alapján 59 megbízhatósági ellenőrzést végeztek, ebből 46 elfogadással zárult, melyből 21 figyelemfelhívással, 6 korlátozással és 7 elutasító véleménnyel fejeződött be. Meg kell jegyezni, hogy a belső ellenőrök a költségvetés kiadási főösszegének 9,3 százaléka vizsgálatát végezték el.

Két mondatot engedjenek meg az EU-s források felhasználásának ellenőrzéséről. Itt a költségvetésbe beáramló, illetőleg költségvetésen kívüli források összege megközelítette az 1200 milliárdot. Csak érdekességként mondom el: a befizetési kötelezettségünk ennek megközelítőleg az ötöde volt.

A költségvetésen keresztülmenő EU-s forrásoknál az elmaradás 8 százalékos, ellenben a központi költségvetési eszközök tekintetében a felhasználás pedig túllépte az előirányzatot, ami természetesen hiánynövelő tényező, de ha a kettőt összevetjük, olyan 16 százalékos elmaradás figyelhető meg. De a nehézségek ellenére is az Új Magyarország vidékfejlesztési programok lényegében teljesültek, amelynek alapvetően két oka van: nőtt az EU-finanszírozás aránya a Vidékfejlesztési Alapnál, illetőleg bevezetésre került az előlegfizetési rendszer.

Az elkülönített állami pénzalapokról, tb-alapokról volt szó, nem érzem szükségét ismételni. De akármelyikről lévén szó, azért az elkülönített alapoknál erről a bizonyos hatról van szó, ahol az egyensúly közeli állapot pontosan a Munkaerőpiaci Alap kiadásainak és bevételeinek kedvezőtlen egyenlege miatt csúszott negatívba, hiszen itt a költségvetési befizetés növekedéséről van szó, és az vitte negatív

tartományba az egyenleget. A tb-alapoknál pedig, mint tudjuk, túl a megszorító intézkedéseken, amelyek a kiadási oldalon a fiskális szempontból kedvező képet mutatnak, de azért a világgazdasági válság magyarországi következményei a foglalkoztatás, a járulékcsökkenés révén mind a két alapnál negatív előjelet rajzoltak az egyenleg elé: a Nyugdíjalapnál mínusz 7,2 a hiány, az Egészségbiztosítási Alapnál pedig 149,5, amelynek fő oka az, hogy 14 százalékkal részesedik a járulékkiesés.

Még annyit szeretnék elmondani a hibákról, bár teljesen negatív csengése van, amikor hibákról beszélünk, de az ÁSZ megpróbált a jelentésében csoportosítani a javaslatok között aszerint, hogy ezek korábbi, ismétlődő, úgymond rendszerhibák, tehát nem új keletűek, és a másik kategóriába pedig azok tartoznak, amelyek konkrétan az adott, 2009-es év ellenőrzése megállapításának az outputjai.

Rendszerhibák ugyanis folyamatosan előfordulnak a költségvetés-készítés, illetőleg a zárszámadás-készítés folyamatában. Először azt nézte meg a Számvevőszék, hogy a 2008. évi zárszámadásban tett ajánlások, javaslatok miképpen mentek fogantatba. Ezzel kapcsolatban azt kell mondani, hogy javulás van, de vannak olyan hibák, amelyek nem az előkészítő akaratára vezethetők alapvetően vissza, hanem szabályozásbeli problémákra. Az Áht-t már szóba hoztam, de ugyanígy lehetne beszélni a vagyontörvényt érintően is. Ezért újólág meg lehet ismételni, tehát azok fennállnak a pozitív jegyek ellenére is, amelyek a vagyontörvényt illetően a társasági részesedés átadásával vagy pedig a fejezetekkel való vagytonkezelési, bérbeadási szerződések megkötésével, újratárgyalásának az elmaradásával vagy késedelmével függenek össze. Tehát a belső és a külső tényezők egyaránt szerepet játszanak a hibáknak a meglétében.

De ugyanez elmondható a Központi Szolgáltatási Főigazgatóság feladatátvételét érintő eszközátadások számviteli rendezetlenségével, vagy pedig a központi illetmény-számfejtési rendszernek is vannak hiányosságai, amit folyamatosan megállapít a Számvevőszék. Vagy pedig a fejezetek, a fejezeti kezelésű előirányzatok beszámolóinak a vizsgálata kapcsán van pozitív elmozdulás, de azért a szabályzatok megvannak, amelyek a gazdálkodás rendszerét, rendezettségét biztosítják, ellenben ezeknek a módosítása, korszerűsítése azért helyenként változatlanul elmarad.

Ugyanezt mondhatja az ÁSZ továbbra is a belső kontrollnak a kiépítettségével összefüggésben, a belső ellenőrzésnek a működési feltételeit illetően. De ez kettős dolog, mert egyfelől rontja a vezetésnek a teljesítményét, hogyha ez nem kap megfelelő súlyt és erőt egy adott fejezeten vagy intézményen belül, másfelől pedig a beszámolóknak a megbízhatóságát is negatívan érinti. Vannak javaslatok az uniós források felhasználását és szabályozását, áttekinthetőségét biztosító keretfeltételekkel összefüggésben is.

Mindösszesen az ÁSZ 55 javaslatot fogalmazott meg a zárszámadási jelentésében. Ezeknek sarkalatos pontja, amit a bevezetőben mondtam, hogy a zárszámadás-készítés és a prezentáció tartalmi és formai követelményeinek a keretbe foglalását igényelné, másfelől az Áht.-nak egy olyan típusú módosítása, amelyet már korábban is kért, hogy a tartalék felhasználásának a feltételrendszerét egyértelműbben és átláthatóbban szabályozza a törvényalkotás.

Az uniós fejlesztések terén a beszámolók összhangjának megteremtésére vonatkozó szabályoknak a hiányosságait azok felszámolása érdekében vagy az informatikai rendszerek biztonsági feltételeit több esetben és több helyen vizsgálja az ÁSZ az év során. Az itt tapasztalt kockázatok kiszűrésére akár az Államkincstárnak, akár a Vám- és Pénzügyőrségnek tett javaslatokat meg lehet említeni. De nem maradhat el természetesen a 4-es metró építésével, működtetésével összefüggésben

sem a vizsgálatot követően néhány jelentésnek a megrajzolása az ÁSZ javaslatai között.

Nyilvánvaló, hogy mindenről lehetetlen néhány percben beszélni, de a részleteket természetesen megtalálják a dokumentum általános kötetében, illetőleg a függelékében.

Köszönöm a lehetőséget.

Kérdések, hozzászólások

ELNÖK: Köszönöm a főtitkárhelyettes úrnak ezt a rendkívül részletes és - ha úgy tetszik - mindenre kiterjedő tájékoztatóját. Szinte már-már alig hagyott helyet kérdésnek, de a bizottság mégis csak megtárgyalja ilyen módon is a napirendi pontot. Egyben fogjuk megtárgyalni a kérdéseket és az észrevételeket. Természetesen az lenne a szerencsés, hogyha a frakciók, illetve a bizottság tagjai részéről először a pontosító vagy éppen újabb információra igényt formáló kérdések lennének.

Szeretném a tárgyaláshoz hozzátenni azt, hogy a Hárszabály 120. § (2) bekezdése értelmében a zárszámadási törvényjavaslatot minden bizottság külön véleményezi, a bizottságok véleményét viszont a költségvetési bizottság foglalja össze és terjeszti be az Országgyűlésnek. Ennek a nyomán ma lezárásként, amikor döntünk a törvényjavaslatról, akkor azt követően írásban kell, ha van, a többségi és kisebbségi véleményt megfogalmazni, erről majd külön, a lezáráskor fogunk szót ejteni. Ezért kérem a frakciókat, a képviselőket, hogy a megszólalás során, amikor a véleményüket, az álláspontjukat mondják el, orientáljanak bennünket, hogy majdan a bizottság szakértő asszonya ilyen értelemben is nyomon tudja követni a vélemények alakulását.

Eme kis kitéltet követően megadom a lehetőséget az ellenzéki és a kormánypárti képviselőknek a kérdésre, illetve a véleménymondásra. Ki kíván élni a lehetőséggel? *(Jelzésre:)* Először Farkas Gergely képviselő úrnak adom meg a szót, azt követően a kormánypárti oldalon fogok valakinek szót adni. Képviselő úr, öné a szó.

FARKAS GERGELY (Jobbik): Köszönöm a szót. A Jobbik írásban is megfogalmazta a véleményét, úgyhogy mi eleget tudunk tenni ennek a kötelezettségünknek. A zárszámadásról szóló törvényjavaslat, illetve az ÁSZ-jelentés általános vitájával kapcsolatban három általános, rövid, de nagyon lényeges kifogást fogalmaztunk meg, amely miatt nem tudjuk általános vitára alkalmasnak találni ezt a törvényjavaslatot, illetve ezt a jelentést.

Egyrészt véleményünk szerint a zárszámadásról szóló törvényjavaslat és az indoklása nem felel meg az átláthatóság, a transzparencia általános költségvetési elvének, konkrétan az Áht. preambulumban deklarált áttekinthetőség követelményének. Az összesen közel 5 ezer oldalt kitevő beszámoló tengernyi adata nem kellőképpen súlyozott ahhoz, hogy a kormányzámadásról az Országgyűlés érdemi vitát tudjon folytatni.

A második észrevételünk, hogy a zárszámadás a jelentőségéhez mérten nem ad világos, egyértelmű képet az állam vagyonáról, csak elnagyoltan, mozaikokban tájékoztat róla, például a 166 oldalas általános indoklás is csupán tíz oldalt szentel erre. A magyar állampolgárokat az érdekelné, hogy mi maradt meg a két évtizede zajló privatizáció után az országban.

Az ÁSZ-jelentéssel kapcsolatban: ezt pedig azért nem javasoljuk a plenáris ülésre vinni, mert a pénzügyi ellenőrzés általánosan elfogadott szakmai szabályait

figyelman kívül hagyva nem nyilatkozik arról, hogy vizsgálatai alapján elfogadásra vagy elutasításra javasolja az Országgyűlésnek a kormány zárszámadását.

Mindezek alapján mi sem a zárszámadásról szóló törvényjavaslatot, sem pedig az ÁSZ jelentését nem tartjuk általános vitára alkalmasnak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Majdan a vélemény megfogalmazásánál kérni fogom akkor a segítségét. A kormánypárti oldalról Zsigó Róbert alelnök úrnak adom meg a szót.

ZSIGÓ RÓBERT (Fidesz): Köszönöm szépen a szót, alelnök úr... *(Derűltség.)* ...elnök úr, bocsánat! Az alelnök én vagyok. *(Közbeszólás: Ez már így marad a jegyzőkönyvben!)* Először is szeretném megköszönni a minisztériumnak és az Állami Számvevőszéknek a részletes tájékoztatását. Ahogy az elnök úr is - hogy most javítsam a hibámat - elmondta, az kevés kérdésre, megjegyzésre ad okot. Én nem is szeretnék a 2009. évi költségvetés végrehajtásáról általában beszélni, az általános dolgok elhangzottak már, inkább a fogyasztóvédelem területén szeretnék rávilágítani egy olyan problémára, amely szerintem megmagyarázhatatlan.

Elhangzott a minisztérium szóbeli kiegészítésében is, hogy nőtt a fogyasztóvédelmi békéltető testületek eljárásainak a száma 32 százalékkal, és ennek a 85 százalékanak ráadásul volt is alapja. Ha innen nézzük a fogyasztóvédelem területét, akkor szerintem megmagyarázhatatlan, hogy a minisztérium a meglévő forrásait miért nem használta fel teljes mértékben. Hiszen a civil szervezetek, a társadalmi szervezetek a fogyasztóvédelem területén nagyon sokat tudnak segíteni azokban az ügyekben, amelyek a fogyasztókat érdeklik, tájékoztatni tudják őket, illetve tudnak segíteni bizonyos ügyekben. Mégis az a helyzet, hogy a kormány a 328,2 millió forint helyett csupán 172,3 millió forintot használt fel erre a célra, ez az összes forrásnak a 47 százaléka.

A másik ilyen dolog, ami szintén ezzel függ össze, hogy szóba került a Szociális és Munkaügyi Minisztérium által kiírt pályázat, az is elhangzott, hogy 71 érvényes pályázatot adtak be, egyébként ezt 722,5 millió forintra adták be, az előírányzatnak mégis csak a 41 százalékát osztotta ki a minisztérium, csak 43 pályázó nyert és csupán 296,4 millió forintot. Ez azt jelenti, hogy ebből úgy tűnik, az előző kormány a fogyasztóvédelem területén azokat az eszközeit, amelyek megvoltak az előírányzatokban, illetve a pályázatokon, a folyamatosan szűkülő lehetőségek ellenére sem használta fel, holott elegendő érvényes pályázat volt egyébként a felhasználásukra. Azt gondolom, ez azt jelentette, hogy ha a 2009. esztendőről beszélünk - és ezt többször el is mondták a civil szervezetek, a fogyasztóvédelmi civil szervezetek -, hogy kiszámíthatatlan lett a finanszírozásuk; másrészt azt is elmondhatjuk szerintem a 2009. esztendőről, hogy a fogyasztók bizonyos értelemben kiszolgáltatottá is váltak.

A Fidesz és a KDNP a zárszámadási törvényjavaslatot, erről egyébként elnök urat tájékoztattam, a Fidesz véleményét írásban el is fogjuk juttatni a bizottság titkárságára. Tesszük ezt azért, mert törvényi kötelezettség, és azért, mert uniós források elnyerésének is előírása az, hogy elfogadott zárszámadás legyen. De mindenütt el fogjuk mondani azokat a kritikai észrevételeket, amelyek részben már elhangzottak és amelyeket részben már én is elmondtam. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, alelnök úr. Ertsey Katalin képviselő asszony, közben Boldvai László képviselő úr is jelezte, hogy szólni kíván. Először a képviselő asszonynak adjuk meg a szót!

ERTSEY KATALIN (LMP): Köszönöm szépen, elnök úr. Ide, az alelnök úr megjegyzéseihez kapcsolódnék egyből, annyiban, hogy ez egy rendkívül feltűnő és valóban szerintem is elfogadhatatlan különbség, amit a civil szervezetek támogatásáról, tehát a keret felhasználásáról látunk. Ugyanakkor a háttérhez azért hozzátartozik, hogy komoly gondok vannak a finanszírozással, ugyanakkor mint olyan, aki civil szervezetek támogatásában jártas vagyok, tudom, hogy nem lehet mindig minden pénzt kiosztani egy teljes keretből, sokszor a civil szervezetek, az NGO-k gyengesége miatt nem osztható ki minden. De az tény, hogy ez az egész fejezet, illetve ez a keret a kiosztást, a projektek megvalósítását és egyáltalán az eredményességét tekintve komoly hiányosságokat mutat. Azt gondolom tehát, valóban fontos lenne a következő évben megnézni azt, hogy világos stratégia alapján, világos átláthatósági szabályok alapján valóban olyan pénzek menjenek ki, amelyeket jól használnak fel, nem önmagában azért, hogy kiosszuk azt a pénzt, ami ott van, hanem azért, hogy eredményeket érjünk el.

Valóban feltűnő az is, hogy a létszámstop miatt nem volt kitöltve a létszámkeret, miközben kapacitáshiánnyal küzd az NFH. A minisztérium képviselője említette, hogy a bevételt teljesítették. Kétszeresen túlteljesítették a bevételt, tehát azt gondolom, hogy azért a bevételi oldalon azt, hogy egy ilyen pluszteljesítmény volt, azt a teljesítmény értékelése során jobban fel lehetett volna használni. Azt gondolom, ezt érdemes megjegyezni.

Visszatérve egy pillanatra a civil szervezetek támogatására ez azért is érdekes, mert az alelnök úr interpellálta a minisztériumot, amiben nagyjából egyetértettünk, tehát hogy itt egy rendeznivaló helyzet van, ugyanakkor a minisztérium válaszában nagyon furcsa dolgok hangzottak el, például az, hogy a civil szervezeteknek nem az a dolga, hogy az államtól forrásokat vegyenek el. Tehát egy félmondattal tényleg visszatérve a témára én azért azt gondolom, hogy itt egy alapvető átgondolásra van szükség abban, hogy hogyan használnak fel civil szervezetek forrásokat, ez pillanatnyilag tényleg nem látszik. Elnézést, hogy cikázok a két téma között.

Azt az általános fájdalomát az LMP-nek, hogy az államháztartás mennyire nem a fenntarthatóság szempontjait veszi figyelembe, csupán hangoztatni tudom, nem akarok a részleteibe belemenni. Azt reméljük, hogy a vita során megjelenik ez a fajta szempont, és elindulunk egy olyan irányba, amely egy kicsit talán túllép az eddigi gyakorlaton. Mi nagyon értékeljük az ÁSZ-nak az átláthatóságra, a megbízhatóságra vonatkozó javaslatait, és szeretnénk, hogyha ebbe a szempontrendszerbe beépülne a hosszú távú fenntarthatóság, ami a környezeti és a társadalmi terheknek a valamilyen módon való megjelenítését jelenti az államháztartási fejezetekben.

Illetve meg szeretném erősíteni az ÁSZ-nak azt a jelzését, hogy az összehasonlító táblázatok alapján nem lehet látni egy szervezet gazdálkodását valójában, tehát - különösen mert a képviselők nagy része, nagy részünk laikus - ha nem látjuk, hogy mondjuk az ügyiratszám hogyan változott, vagy hogy az eredményesség hogyan változott, vagy hogy a fajlagos költségek hogyan változtak, nehéz megítélni egy ilyen hatalmas anyagból az egyes szervezetek hatékonyságát, eredményességét. Tehát mi is erősítenénk azt, hogy lássunk összehasonlító adatokat. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a képviselő asszonynak. A kormánypárti oldalon van-e, aki szólni kíván? (*Senki nem jelentkezik.*) Ha nincs, akkor Boldvai László úrnak adom meg a szót. De mielőtt neki megadnám a szót, jelzem, hogy Széchenyi László főtitkár úr a Társadalmi Unió részéről jelezte, hogy szólni kíván. Amikor

Boldvai úr szólt, utána kérek a bizottságtól egy bólintást, és szeretném, hogy mint állandó meghívott civil pont az aktualitás miatt is szót kapna. Boldvai képviselő úr, öné a szó.

BOLDVAI LÁSZLÓ (MSZP): Köszönöm szépen, tisztelt elnök úr! Szeretném előrebocsátani, hogy a szocialista frakció mind a két előterjesztést általános vitára alkalmasnak tartja, és parlamenti elfogadását is támogatja. Meghallgatva a két szóbeli kiegészítést én is azt gondolom, nem ismételnék meg ezekben elhangzott alaptételeket, ezzel együtt szeretném leszögezni, hogy a szocialista frakció magát a nemzetgazdasági miniszter úr előterjesztését korrektnek, szakszerűnek tartja.

Aki a parlamenti munkában jártas, az pontosan tudja, hogy egy-egy kormányváltás esetében ez egy speciális helyzet, mert már a regnáló kormány kezdeményez a parlamenti többségével szavazást egy korábbi kormány költségvetési évről. Örömmel hallottam a Fidesz képviselőjének az álláspontot ismertető véleményét, amely arról szólt - és ez megerősíti az általa mondott korrekt és szakszerű előterjesztés minőségét is -, hogy a Fidesz frakciója is támogatja mind a két előterjesztés parlamenti elfogadását.

Néhány tételt szeretnék csak kiragadni, illetve picit aláhúzni, hogy mennyire speciális év volt is ez, azzal együtt, hogy főleg a főtitkárhelyettes úr szóbeli kiegészítésében ez egyszer már elhangzott, hogy talán a bizottság előtt is világos legyen, hogy a 2009. költségvetési év az elmúlt húsz évből talán az egyik legspeciálisabb költségvetési éve volt a Magyar Köztársaságnak. Ezt azért mondom, mert a 2008 őszi tervezés időszakában a világgazdasági válság egy olyan speciális körülményt hozott, ami a tervezés minőségét és a tervezés pontosságát jelentősen befolyásolta. Ezzel együtt azt gondolom, hogy a történelemben picit visszatekintve megállapítható, hogy maga az a konzervatív felfogású tervezés, amelyet az akkori Pénzügyminisztérium megvalósított, a világgazdasági válság közepette is biztosította a Magyar Köztársaság pénzügyi, költségvetési működőképességét, biztosította azt, hogy a Magyar Köztársaság valutája, nemzeti valutája az euróhoz, illetve a svájci frankhoz képest sem esett össze, biztosított az ország finanszírozhatóságát, annak árán, hogy a nemzetközi pénzügyi szervezetekkel egy hosszabb távú megállapodást kötött.

Én azt gondolom, hogy az a felfogás, amely a költségvetés tervezésében a korábbi évek gyakorlatától eltérően egy jóval nagyobb tartalékképzést tett szükségessé, azt is biztosította, hogy bizony-bizony az előre nem látható és a külső körülmények eléggé hektikus változásából adódó nehézségeket is sikerült ezeknek a költségvetési tartalékoknak a felhasználásával megfelelő módon levezetni a magyar államháztartásban. Azt is szeretném kiemelni, hogy a magam részéről, illetve a frakcióm részéről azt is meg tudom erősíteni, hogy az Állami Számvevőszék által tett összes észrevételt, javaslatot elfogadásra alkalmasnak tartjuk, támogatjuk, értelemszerűen azokkal a címkézésekkel, amelyek bizonyos kormányzati szervekhez, illetve magához a kormányhoz szólnak.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, képviselő úr. Pontosításként szeretném csak jelezni a bizottság számára, hogy természetesen a költségvetés végrehajtásáról szóló törvényjavaslatról fogunk szavazni, annak az általános vitára való alkalmasságáról fogunk dönteni, az Állami Számvevőszék jelentését pedig megtárgyaljuk, de arról nem dönt a bizottság. Ma tehát egy döntést fogunk hozni, amely a törvényjavaslatról fog szólni.

Kíván-e még valaki szólni? (*Senki nem jelentkezik.*) Ha ebben a körben nem, akkor megadom a lehetőséget az előterjesztőnek, először a... (*Zsigó Róbert: Bocsnat, a főtitkár úr szót kért.*) Köszönöm szépen, alelnök úr. Elnézést kérek, az előbb bejelentettem, hogy a Társadalmi Unió főtitkára szót kért. Mielőtt szót adnék neki, szeretném kérni, hogy a bizottság bölintson arra, hogy a jelen lévő civil állandó meghívott szakértőnk szót kapjon. Aki egyetért ezzel, kérem, egy gyors kézfelemeléssel jelezze ezt. (*Szavazás.*) Köszönöm a bizottság tagjainak.

Kérem szépen civil barátunkat, hogy közelebb és a mikrofon bekapcsolódásával kapcsolódjon bele a bizottsági ülés vitájába.

SZÉCHENYI LÁSZLÓ (Társadalmi Unió): Először is köszönöm, hogy szót kaptam a Társadalmi Unió főtitkára lévén, egyébként a Kontroll újság lapigazgatója vagyok, ennek a fogyasztóvédelemnek nagyon fontos szerepet tulajdonító újságnak.

A következő a helyzet: egyik szemem sír, a másik meg nevet. Először is köszönöm a költségvetésnek, hogy lehetőség van arra - és most minden olyan civil szervezetről beszélek, amely fogyasztóvédelemmel foglalkozik -, hogy anyagi bázist kapjunk. De viszont az kétségtelen, hogy csökkentette a lehetőségeinket a 90-es vagy akár a mostani pályázatoknál is, hogy jelentősen lecsökkent a lehetőségünk. Többek között csak a saját újságomra hivatkoznék: idáig 20 ezer példányban jelent meg, és nem tudjuk kiadni annyi példányban, lévén mintegy 5 millióval csökkentették a költségvetésben erre szánt összegeket. (*Zúg a hangosító berendezés.*) Ez én vagyok? (*Ertsey Katalin: Nem, én. - Ertsey Katalin a mikrofontól távolabb helyezi el a mobiltelefonját.*) A lényeg az, hogy ez a helyzet a mi esetünkben, de ugyanez vonatkozik a Kosár újságra és a többiekre, a szórólapokra. Ez lehetőséget biztosított, de egyébként a civil szervezetek mindent elkövetnek azért, hogy megfelelő információt adjanak a lakosságnak. És itt külön meg kell köszönni a minisztérium képviselőjének, meg kell köszönni a bizottságnak a lehetőséget, hogy mi civilek itt tudunk lenni, hogy jelen pillanatban, ma is itt tudok lenni, és olyan területeken is tudok információt kapni, amit tovább tudok adni. Szavazati jogunk természetesen nincs, de rengeteg, több százezer emberrel állunk kapcsolatban, akikben tudatosítani tudjuk azt, hogy itt milyen komoly munka folyik akár a kormányoldalon, akár az ellenzéki oldalon. Ez ami feladatunk, civileké.

Mint civilek rádió, televízió keresztül tudjuk az információkat eljuttatni. Tavaly 24 rádióadásban 39 városban került egy-egy órára kéthetenként adásba a fogyasztóvédelem, és természetesen ott beszámoltunk az eseti bizottság munkájáról is, jelen esetben most már a bizottság munkájáról. A televízióban szintén kéthetente jelenik meg egy félórás fogyasztóvédelmi műsor, ahol kerekasztal-megbeszélések vannak, ahol az utca embere, a piac mindkét oldala, a vásárlók és a szolgáltatók ismertetését látjuk el. Elnézést, hogy elmélyedek ebben, tudom, nem idetartozik, de szóba került, és itt vagyunk pontosan a fogyasztóvédelmi bizottság ülésén, úgyhogy inkább itt mondanám ezt el.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy ezt tovább tudjuk csinálni, és tényleg itt a Katika - elnézést, hogy így szólítom, elnézést! - megemlítette, hogy igen, bizonyos mértékig szükség lesz majd a kontrollra, hogy a megfelelő kereteket, ha esetleg bővíthető is, biztosítsa, olyan legyen, hogy tartalmas legyen. Tehát olyan szervezetek... Nem biztos, hogy 71 szervezetnek kellett volna nyernie, lehetséges, hogy csak 16-nak vagy 40-nek - teljesen csak számokat mondok -, de azok megfelelő tartalmúak legyenek, és az igazi információ jusson el a megfelelő helyekre!

Egyetlenegy javaslatunk lenne, és ezt már említettük az elnök úrnak. Mi mint civilek nagyon szeretnénk - tavaly az egyik filmünkénél kinn voltunk az Európai

Unióban, és megkerestük a fogyasztóvédelmi bizottság vezetőjét -, hogyha önök mint bizottság, az elnökséggel együtt természetesen, vagy az elnökség lehetőséget tudna arra, hogy kimenjen az Európai Unióba, és ott elmondja, hogy tényleg mi Magyarországon mit is csinálunk, mi a fogyasztóvédelem szerepe, a miénk, mit értünk el idáig, hogy jobban ismerjenek el bennünket, és ha erre valami lehetőséget tudna, ha a költségvetés elkülönítene erre a bizottság részére. Most nem akarok beleszólni ilyenbe, elnézést, de ez egy nagy lehetőség lenne arra, hogy a kapcsolatot felvegyük.

Köszönöm szépen a szót.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Most már semmi nem menti meg a kormányzat képviselőjét attól, hogy reagáljon, illetve az Állami Számvevőszék jelen lévő főtitkárhelyettesét, hogy ha kíván, akkor ő is hozzászóljon. Azt követően, a reagálásokat követően a döntéseket fogjuk meghozni a bizottságon belül. Tessék parancsolni, főosztályvezető-helyettes asszony!

Válaszok, reflexiók

Dr. Németh Nóra (Nemzetgazdasági Minisztérium)

DR. NÉMETH NÓRA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm, elnök úr. Több észrevétel, illetve felvetés is érkezett a zárszámadás bemutatásával kapcsolatban. Én azt gondolom, egy olyan konkrét kérdés volt, amelyre mindenképpen reflektálni szeretnék, ez pedig a fogyasztóvédelmi társadalmi szervezetek támogatása fejezeti kezelésű előirányzathoz biztosított pályázati források, illetve a szervezetekhez kapcsolódóan a zárszámadási törvénytervezet tartalma.

Ahogy az ismertetőben jeleztem, 308,8 millió forint előirányzat került tervezésre, ami az év során a folyó bevételekből, illetve az előző évi maradvánnyal 328,2 millió forintra módosult, és a tényadat valóban 172,3 millió forint, ami kiadásra került, ez azonban nem jelenti azt, hogy a forrás nem lett elkölthet. A 71 érvényes pályázatból 43 pályázó részesült támogatásban, és 156,2 millió forint az, ami a módosított előirányzat és a tényadat különbözete maradványként áthúzódott a 2010. évre. Ebből 148,7 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, tehát leszerződött összeg, és mindössze 7,5 millió forint olyan maradvány képződött, ami a feladatmeghiúsulásból adódóan elvonásra került. Tehát gyakorlatilag ez a forrás leszerződött formában, de rendelkezésre áll, és 2010. VI. hó 30-áig kifizetésre kerülhetett. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kíván-e az ÁSZ képviselőjében szólni?(Dr. Kékesi László jelzésére:) Tessék parancsolni!

Dr. Kékesi László (Állami Számvevőszék)

DR. KÉKESI LÁSZLÓ (Állami Számvevőszék): Két dolgot szeretnék kiegészítésképp elmondani, bár erre az elnök úr kérdés kapcsán már tett megjegyzéseket, hogy az ÁSZ nem javasolja a zárszámadást elfogadásra. Nem kell hogy javasolja, nem is tudja, mert akkor túllépi a törvényi kereteket, ugyanis az Áht.-nak ez a 25. vagy 27. § (1) bekezdése arról szól, hogy a zárszámadást az ÁSZ véleményével együtt tárgyalja az Országgyűlés, és ebben csak az foglalhatik benne,

hogy véleményt fejt ki. Ezért a fejezet is azt a címet viseli, hogy vélemény a zárszámadási törvényjavaslatról. Tehát ennél többet nem tehet.

Az más kérdés, hogy belül, egy lezárt munka eredményeként ajánlasként megfogalmaz teendőket annak érdekében, hogy ha lehet, akkor a következő évben meg azt követően ne történjenek hasonló hibamegállapítások, mert az elfecsérelt idő a szervezet részéről is, tehát a hasznossága megkérdőjelezhető volna. Ezzel kapcsolatban elmondtam, hogy sajnálatos módon vannak ismétlődő hibák. Tehát nem tudja túllépni a kereteket, érthető módon, ahogy az elnök úr összefoglalta, nem is kell róla a bizottságnak dönteni, állást foglalni.

Az ÁSZ teljesítette a feladatát, benyújtásra került, Ogy. száma van, és önök előtt van. Erre szól a felhatalmazásunk.

A másik a civil szervezetek, illetőleg a támogatások oldaláról megfogalmazódott igény az átláthatóság, a követhetőség és az összehasonlíthatóság hármában. Nagyon köszönöm ezt a megjegyzést, hiszen ez egyértelműen segít az eligazodásban, illetőleg azt igazolja, hogy jó helyen hasonlóképpen keressük a megoldásokat, hiszen véleményt nyilvánítani, állást foglalni konkrét számok esetében csak akkor lehet, hogyha azonos képet látunk a megelőző évről, az azt megelőző évről és az aktuálisról.

Köszönöm.

Szavazás

ELNÖK: Köszönöm szépen.

Most dönteni fogunk a Magyar Köztársaság 2009. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat, a T/1062. szám alatti előterjesztés általános vitára való alkalmasságáról. Aki a bizottságból általános vitára alkalmasnak találja az előterjesztést, az, kérem szépen, most szavazzon. *(Szavazás.)* Ez 16 igen. Köszönöm szépen. Aki nem tartja általános vitára alkalmasnak? *(Szavazás.)* Az kettő.

E szerint kialakult a vélemény megfogalmazásában részt vevők köre is. Azt szeretném kérni a frakciók jelen lévő képviselőitől, hogy tegyék azt, hogy az írásban eljuttatandó javaslatokat a bizottság titkárságára, a szakértő asszonynak mondjuk a mai nap juttassák el a frakciók. Azt követően ebből megformázzuk a kisebbségi és a többségi véleményt. Mind a kettőt alá kell írnia a bizottság részéről egy-egy képviselőnek, én azt javaslom, hogy a többségi vélemény aláírója Zsigó Róbert alelnök úr, a kisebbségi vélemény aláírója pedig Farkas Gergely képviselő úr legyen. És a holnap nap kísérletet teszünk arra, hogy írásban mind a többségi, mind a kisebbségi véleményt el tudjuk juttatni a költségvetési bizottsághoz. Ennek a munkafolyamatnak a része, hogy akik a frakciók részéről ma írásban kívánnak élni ezzel a lehetőséggel, azt adják le a bizottságnak, a bizottság összefoglalja, holnap megismerhetővé tesszük, és azt kérem a képviselő uraktól, hogy jöjjenek be a bizottsághoz, és írják alá a többségi és a kisebbségi véleményt.

Aki ezzel egyetért, azt kérem szépen, hogy erre még bólintson. *(Szavazás.)* Köszönöm szépen, a bizottság egyhangúlag elfogadta ezt is.

Köszönöm szépen az előterjesztő, mind az ÁSZ, mind a kormányzat részéről a képviseletet.

Egyebek

Elnöki tájékoztatók

Egyebek. Az egyebek témakörében szeretném jelezni a bizottságnak, hogy ahogy pontosan látjuk a parlament működési rendjét, abból kiindulva fogunk tudni javaslatot tenni, hogy mikor legyen a következő bizottsági ülés, és milyen napirenddel - ezért megértést kérek a bizottság tagjaitól, ma nem fogom megmondani, hogy a jövő héten melyik napon, milyen témakörben kerül erre sor. Ahogy ezt megismertük, abban a pillanatban értesíteni fogom a bizottság tagjait. Vélhetőleg kell még bizottsági ülést tartanunk a rendkívüli szünet előtt, valószínűsítem, hogy a jövő héten lesz egy bizottsági ülés, de hogy pontosan mikor, azt igyekszem a munkaterv vagy a munkarend alapján jelezni.

Még egy dolgot szeretnék jelezni. Beszéltünk arról, hogy a civil szervezetekkel egy bizottsági nyílt napot tervezünk. Természetesen nem álltunk el ettől a szándékunktól. Szintén a parlament munkarendje alapján fogunk erre javaslatot tenni. Most úgy látom, megelőlegezve, hogy valószínűleg októberben fog erre sor kerülni. Eredetileg szeptemberben szeretttük volna, de miután várhatólag kéthetes szünetet fog tartani a magyar parlament, a szünet időszaka alatt nem tervezünk bizottsági ülést, ezért októberre tennék át ennek a nyílt napnak a megszervezését.

Egyéb bejelentenivalóm nincs. Kérdezem, hogy a bizottság tagjai részéről van-e. *(Jelzésre:)* Ör vendi képviselő úr, tessék parancsolni!

Örvendi László József (Fidesz) felvetése

ÖRVENDI LÁSZLÓ JÓZSEF (Fidesz): Tisztelt Bizottság! Kapcsolódva a Vidékfejlesztési Minisztérium parlamenti államtitkára által a bizottság részére írt levélhez, a magyar mezőgazdaságban a rendkívüli időjárás miatt keletkezett óriási kárral kapcsolatban szeretném egy más témára is felhívni a figyelmet. Az év folyamán a rendkívüli időjárás következtében a mezőgazdasági termelők hatalmas károkat szenvedtek el, különösen az alföldi területeken. A belvíz, az árvíz, a jégkár, a vihar, az olyan szélsőséges, rendkívüli időjárás, ami tapasztalható volt a nyár folyamán is, óriási károkat okozott a termésben, részben megsemmisültek a termések, részben pedig jelentős kiesést okoztak. A termelők - ahogy azt illik - jelezték is a Vidékfejlesztési Minisztérium MgSZH hivatala felé a károkat, meg is kapták a vis maior igazolásokat, ugyanakkor jelezték a szerződött partnerek felé is a terméskiesés mértékét. A tapasztalatunk azonban az, hogy egyes multicégek, amelyek monopolhelyzetben vannak a felvásárlását illetően, nem hajlandóak figyelembe venni a vis maior helyzetet, nem hajlandóak figyelembe venni azt, hogy a termelők önhibájukon kívül nem tudják teljesíteni a szerződésben kötött mennyiséget a termékeket illetően, sőt nemhogy nem veszik figyelembe, hanem kötbérrel és fedezetvásárlással fenyegetik a termelőket. Nem elegendő az, hogy kiesett a termék, esetleg teljesen meg is semmisült, még akkor fedezetvásárlással és kötbérrel fenyegetőznek.

Ezért nekem az volna a kérésem, hogy hasonlóan, mint ahogy Ángyán József államtitkár úr írja a levélben, a Vidékfejlesztési Minisztérium ezzel kapcsolatos lépéseit - mert felvállalta a gazdák érdekében a minisztérium a lépéseket és a tárgyalásokat a multicégekkel - a fogyasztóvédelmi bizottság támogassa; kövessük figyelemmel ezeknek a tárgyalásoknak az eredményét, és támogatólag segítsük a minisztérium törekvéseit a magyar mezőgazdaság, a magyar gazdák érdekében.

Kérem a bizottságot, hogy ezt a következőkben kövessük figyelemmel, és támogassuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha az elhangzottakhoz bárki hozzá kíván szólni, akkor megadom a lehetőséget. *(Senki nem jelentkezik.)* Ilyet nem látok.

Én nem látom akadályát annak, amit a képviselő úr felvetett. Az alelnök úrral majd megbeszélve megnézzük, hogy ennek milyen alkalmas formáit találjuk. Azt gondolom, hogy a bizottság minden ilyen, egyébként magyar termelők problémáira, amelyek érintkeznek a Fogyasztóvédelmi bizottság tevékenységével, nyitott és támogató.

Még egy dolgot szeretnék jelezni: készítjük a munkatervet. Ha van ehhez érdemi javaslata a bizottság tagjainak, azt szeretném kérni, hogy azt akár írásban, akár telefonon a bizottság titkárságára juttassák el. Péntekig várjuk ezeket, és mire visszajövünk a szünetről, van bizottsági munkaterv, amit megtárgyalva, elfogadva tudunk dolgozni. Erről is szót fogunk váltani természetesen az alelnök úrral.

Más egyéb bejelentenivalóm nincs. Köszönöm szépen a bizottság tagjainak a munkát. Kellemes, szép napot kívánok mindenkinek!

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 24 perc)

Simon Gábor
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Farkas Cecília és Molnár Emese